

Автор статті:

Христина Ганькало,
студентка
Дрогобицького державного
педагогічного університету
імені Івана Франка,

володарка Гран-Прі III ступеня

Науковий керівник:

Леся Іванівна Смеречак,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри соціальної педагогіки
та корекційної освіти
Дрогобицького державного
педагогічного університету
імені Івана Франка

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ ВУЛИЦІ

Державна система соціального захисту, яка формується в нових умовах, поки що є не настільки гнучкою, щоб своєчасно і адекватно реагувати на існуючі негативні соціальні прояви. Незахищеною категорією у будь-якій країні є діти, члени сім'ї, котрі потребують допомоги від суспільства у розв'язанні своїх проблем. Більшість таких сімей, як правило, перебувають у складному матеріальному, психологічному, емоційному становищі. Не бажаючи примиритися з реальністю, діти йдуть з рідних домівок. За останніх 10 – 15 років кількість дітей, котрі більшу частину часу, в тому числі й нічного, перебувають на вулиці, набула значного масштабу. З'явилася нова категорія дітей, яких звично називають "діти вулиці".

Нагадаємо, "діти вулиці" – діти, котрі за законом не визнані позбавленими батьківського піклування, але можуть бути визнані сиротами, оскільки батьки з певних причин не займаються їхнім вихованням; діти, життєдіяльність яких у переважній більшості обумовлена умовами вулиці. До "дітей вулиці" відносять такі групи неповнолітніх: безпритульні діти, бездоглядні діти, діти-втікачі з різних установ, діти-втікачі із зовні благополучних сімей, діти, що схильні до постійного перебування на вулиці [1, с. 79].

Потреба соціально-педагогічної роботи з цією категорією дітей є досить актуальною на сьогодні. Проблема не тільки залишається, але стає дедалі гострішою. Такі діти потребують неабиякої підтримки, допомоги від інших.

Основними завдання роботи соціальних педагогів/соціальних працівників з цією категорією дітей мають бути: виявлення та облік бездомних та безпритульних неповнолітніх осіб; дослідження причини, умови, які спричинили збільшення кількості дітей вулиці; інформування дітей вулиці про можливість отримання послуг; сприяння формуванню позитивної громадської думки; розроблення плану заходів, спрямованого

на профілактику дромоманії; сприяння соціалізації дітей вулиці у суспільство; повернення дітей вулиці у родину.

У роботі з цією категорією дітей важливим є виявлення причини, які спричинили появу дитини на вулиці; ознайомлення з потребами таких дітей; консультування з фахівцями соціально-педагогічної діяльності; вивчення соціальної ситуації дітей вулиці; визначення рівня фінансових можливостей для реалізації проекту; виявлення можливих шляхів залучення фінансової підтримки; підбір індивідуального підходу до дітей; соціально-психологічна діагностика дітей вулиці; проведення бесід та консультацій; робота з батьками дитини, котра опинилася "на вулиці"; отримання згоди від батьків чи державних органів на можливість працювати з такими дітьми.

Означимо критерії оцінювання ефективності соціально-педагогічної роботи з "дітьми вулиці":

- вилучення дитини з несприятливих умов життя;
- залучення дітей вулиці до певного виду діяльності;
- залучення якомога більше фахівців до розв'язання проблем;
- змістовне дозвілля дитини вулиці;
- забезпечення інтеграції дітей вулиці у суспільстві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Словник із соціальної педагогіки / [автори-укладачі Т.О.Логвиненко, Н.В. Гордієнко]. – Дрогобич : Посвіт, 2011. – 312 с.